

Verksamhetsberättelse GFO-samarbetet 2025

Gemensam familjehemsorganisation är ett samarbete mellan kommunerna Härnösand, Kramfors, Sollefteå, Timrå, Ånge och Örnsköldsvik. Dessa kommuner har gemensamt gett Kommunförbundet Västernorrland uppdraget att arbeta operativt och strategiskt för att underlätta arbetet med att rekrytera och ge familjehem stöd. Kommunförbundet Västernorrland (KfVN) har arbetsgivar- och organisatoriskt ansvar för GFO-teamet och är part i avtal om samarbetet.

KfVN:s övergripande uppdrag är att stödja kommunernas samverkan inom:

- Kommunövergripande frågor
- Socialtjänstens samverkans- och stödstrukturer
- Kultur & Fritid
- Utbildning & Arbetsliv
- Verksamhetsutveckling med stöd av teknik - digitalisering

I **samarbetet** GFO tror vi på att barn som placeras i familjehem gynnas av att det finns god tillgång till familjehem. God tillgång på kartlagda och utbildade familjehem möjliggör en matchning utifrån barnens behov. Det bidrar också till att familjehem som tar emot barn som placeras har god kompetens och känner sig trygga och kan möta barnet i många olika situationer. Samarbetet bygger på att vi tillsammans värnar om varumärket och arbetar utifrån kunskap och beprövad erfarenhet. Arbetet innebär att vi tillsammans hjälps åt att marknadsföra, rekrytera förbereda och ge familjehem rätt förutsättningar. GFO-samarbetet sker utifrån ovanstående och den ram som satts i de avtal som varje kommun i samarbetet har tecknat med Kommunförbundet. I *Gemensamma riktlinjer för samarbete mellan kommunerna och Kommunförbundet inom den Gemensam familjehemsorganisationen* tydliggörs roller, mandat och ansvarsfördelning.

GFO-teamet är en etablerad verksamhet som funnits sedan 2019 och fokus ligger på att leverera tjänster utifrån avtal, riktlinjer och verksamhetsplan, kommunerna är uppdragsgivare och beslutar tillsammans vilka delar av familjehemsvården som ska utföras av teamet. Teamet har under året utfört arbetet med utgångspunkt i den verksamhetsplan som beslutats av socialcheferna och verksamhetscheferna i samarbetet. GFO-teamet arbetar strategiskt genom att planera, förbereda och utvärdera aktiviteter både för rekrytering och som stöd till familjehemmen. Teamet ansvarar också för att omvärldsbevaka och framföra Västernorrlands perspektiv på nationell nivå, när det gäller familjehemsvård och närliggande frågor. Utvecklingsarbetet sker med utgångspunkt i systematisk uppföljning och utvärdering av utfall för att säkerställa kvalitet och ständigt förbättra arbetssätten och samarbetet. Teamet dokumenterar allt arbete strukturerat för att möjliggöra utvärdering och analys. Det dagliga arbetet i samarbetet styrs av gemensamma rutiner, riktlinjer och checklistor som uppdateras regelbundet för att arbetet ska kunna bedrivas effektivt. Varje **GFO-kommun** har också egna styrdokument som

beskriver det kommunala uppdraget och ambitionen att leverera välfärdstjänster till sina medborgare.

I denna verksamhetsberättelse beskriver vi GFO-samarbetet under 2025 och hur vi arbetat för att uppfylla syftet med samarbetet och de övergripande målen som styrgruppen har beslutat om. Vi lyfter också fram de prioriterade områden som utgjort GFO-samarbetets huvudfokus under 2025.

Mål för GFO-samarbetet

Målen som GFO's styrgrupp har beslutat om utgår från grundtanken att placerade barns förutsättningar för gynnsam utveckling förbättras genom att de får en familjehemsvård som håller god kvalitet.

GFO-samarbetet startades utifrån att kommunerna upplevde svårigheter kring att:

- Rekrytera nya & behålla erfarna familjehem.
- Bedriva strategiskt arbete med marknadsföring/rekrytering
- Tillhandahålla relevant grund- och fortbildning samt stöd till familjehemmen.

Målen för samarbetet grundar sig i att det finns ett behov att möta dessa utmaningar. Målen anges som effektmål för samarbetet och verksamhetsmål för GFO-teamet.

Effektmål för GFO samarbetet:

1. Tillräckligt antal familjehem anpassade efter barnens behov.
2. Familjehemmen känner sig trygga i sitt uppdrag; de har kompetens och stöd som är anpassat efter det/de barn som är placerade hos dem.
3. Minskat antal planerade avbrott i familjehemsvården som orsakas av bristande förutsättningar för familjehemmen att genomföra sina uppdrag.

Verksamhetsmål GFO teamet:

1. Bedriva ett strategiskt, sammanhållet och välfungerande arbete inom rekrytering av familjehem.
2. Erbjuder kommunerna familjehem som passar inför varje placering.
3. Erbjuder familjehemmen utbildning, fortbildning, handledning, nätverk och mentorsprogram.
4. Tillhandahåller jourhem i tillräcklig utsträckning för att fylla kommunernas behov.

Styrning och ledning

Styrgruppen har under året bestått av kommunernas verksamhetschefer (chefer med ansvar över socialtjänstens individ- och familjeomsorg, IFO, eller motsvarande). Kommunförbundets chef för Socialtjänstens Samverkans och Stödstrukturer (SSS/RSS) har också deltagit vid styrgruppens möten. Styrgruppen har fattat beslut och diskuterat de frågor som rör samarbetet på strategisk nivå. Till styrgruppen har verksamhetens resultat presenterats i tre tertiärrapporter. I rapporterna beskrivs de senaste fyra månadernas arbete utifrån de nyckeltal som angetts i verksamhetsplanen. Styrgruppen har haft fyra möten under 2025.

Enhetschefer inom GFO-samarbetet har haft möten bokade var sjätte vecka (förutom vid uppehåll under sommaren). Enhetschefsgruppen har bestått av en enhetschef per kommun samt GFO-teamets enhetschef. Frågor som rör uppföljning, verksamhetsutveckling och gemensamma mötesplatser och strukturer inom familjehemsvården har lyfts vid dessa regelbundna samverkansträffar. Enhetschefsgruppen har haft ansvar för hantering av de avvikelser som inkommit. En tät kommunikation har hållits mellan de som ansvarat för planering och utförande av arbetet kring familjehemsvård och närliggande områden. Inom GFO-samarbetet har beslut fattats utifrån majoritetens uppfattning i de gemensamma frågorna. Enhetscheferna har träffats vid sju tillfällen under 2025, inget av mötena kunde samla samtliga kommuner. Fyra eller fem av samarbetets sex kommuner deltog vid varje möte.

Familjehemssekreterarnätverket har träffats varje månad under hösten 2025, fyra träffar har genomförts. Här ses medarbetare från kommunerna och GFO-teamet för att prata om operativa frågor och dela erfarenheter och kunskap. Alla deltagare kan sätta upp punkter på dagordningen och anteckningar efter mötet finns i Project Companion.

Varje individ har utifrån sin egen roll haft ansvar för att samarbetets riktlinjer och rutiner följts samt att information har inhämtas och spridits inom den egna organisationen till och från samarbetets möten. Inför varje möte har en dagordning presenteras och efter mötet har mötesanteckningar lagts upp i den gemensamma plattformen Project Companion. Den gemensamma familjehemsorganisationen har en rad styrdokument som till exempel rutiner, checklistor och processbeskrivningar som anger hur samarbetet ska bedrivas och hur ansvar fördelas. Enhetschefsgruppen har ansvarat för de rutiner och arbetssätt som är gemensamma i samarbetet. Rutiner och arbetssätt har följts upp genom arbetet med avvikelser. Avvikelsearbetet har rapporteras till styrgruppen i tertiärrapporterna.

Vi har också träffats fysisk i Härnösand vid den gemensamma **Utvecklingsdagen**. Årets tema var stödet till familjehemmen som kommunerna ger. Deltagarna utgjordes av familjehemssekreterare, familjehemssamordnare, enhetschefer, arbetsledare och ärendehandledare. Enhetscheferna planerade och höll i dagen gemensamt.

Övergripande Drift, utveckling och rollfördelning

Alla deltagande aktörer i GFO-samarbetet har bidragit utifrån sin roll och sitt uppdrag i arbetet med att ge insatser utifrån barns behov samt att ge familjehem tillräckliga förutsättningar för att klara sitt uppdrag. Inom GFO-samarbetet bedrivs verksamhet mot att bli mer förebyggande, lätt tillgänglig, jämställd, jämlik och kunskapsbaserad. I alla kommunerna i samarbetet och kommunförbundet har arbetet med att ställa om till den nya socialtjänstlagen, som trädde i kraft i juli, haft stort fokus under 2025. Vi har tillsammans omvärldsbevakat och delat kunskap och erfarenheter. Samtliga deltagare i samarbetet har arbetat utifrån avtal, verksamhetsplan, riktlinjer, rutiner och den kommunikationsstrategi som finns framtaget för samarbetet. Aktörerna i samarbetet har efter bästa förmåga försökt säkerställa deltagande vid samarbetets mötesforum som utgörs av trepartssamtal, avslutsamtal, månadsavstämningar, nätverksträffar för familjehemssekreterare, möten för enhetschefsgrupp och möten för verksamhetschefer/styrgrupp.

GFO-kommunerna och GFO-teamet har under året samarbetat och på uppdrag av socialcheferna i kommunerna jobbat för att utveckla samarbetet och den gemensamma familjehemsvården. Arbetet sker i enlighet med gällande lagstiftning, förordning och Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd samt utifrån den tilldelade budgeten. Vi har genomfört samtal och pratat om det som kan förbättras i samarbetet och rätt ut missförstånd som uppstått.

Fokusområden och ansvar för GFO-kommunerna har under 2025 varit att ge stöd till familjehemmen vid placering samt att utreda och bedöma barns behov och bedöma vad som är lämpliga insatser för barn som är i kontakt med socialtjänsten. Kommunerna har det formella ansvaret för utredning av familjehem och myndighetsutövning såsom matchning och beslut.

Fokusområden och ansvar för GFO-teamet har varit rekrytering, marknadsföring, kartläggning (inklusive kontroll och bedömning av familjehemmens allmänna lämplighet) och grundutbildning samt generellt stöd i form av fortbildning, nätverksträffar, information och mentorsprogram. Familjer som har tackat nej till familjehemsuppdrag har fått information om alternativa sätt att stödja barn och familjer med behov, exempelvis genom kontaktfamiljsuppdrag. När familjerna har samtyckt till det så har kontaktoppgifterna lämnats vidare till respektive kommun.

Kommunförbundet och GFO-teamet arbetade under året aktivt för att vara en attraktiv arbetsplats som erbjuder en organisatorisk och social arbetsmiljö där medarbetare trivs och väljer att stanna. GFO-teamet utgörs av medarbetare som har bred och relevant kompetens för att kunna leverera inom marknadsföring, rekrytering, utbildning och stöd inom området familjehemsvård. Under hela 2025 var teamet fulltaligt.

För att uppnå målsättningen att använda **digitala lösningar** för att effektivisera arbetet inom familjehemsvården har GFO-teamet tagit fram en webb-baserad utbildning för familjehem med temat TMO (trauma medveten omsorg). Utbildningen kommer lanseras under 2026. GFO-teamet har också dialog med IT i Härnösands kommun för att kunna ansluta till SDK (säker digital kommunikation). Under slutet av 2025 meddelade SKR att de stängde tjänsten för intresseanmälningar från allmänhet som vill bli familjehem. Detta skedde utan förvarning med mycket kort varsel. Orsaken var säkerhetsbrister i tjänsten. Arbetet med att ta fram alternativ startades direkt och planen är att en ersättande tjänst ska finnas tillgänglig under första tertialet 2026.

Kommunernas ansvar under 2025

Samarbetet GFO och hur vi tillsammans lyckas att rekrytera och behålla familjehem samt motverka sammanbrott bygger på ett komplext samarbete. Vi har ändå delat på ansvar och uppgifter från samarbetets start för att vara så effektiva som möjligt. Kommunerna har under 2025 ansvar för att utreda barns behov och bedöma vilka insatser som varit lämpliga och säkerställt att barn fått de insatserna. Därefter har de skrivit remisser vid behov av familjehem utifrån den mall som finns inom samarbetet. 21 remisser har kommunerna tagit åter då bedömningen av behovet av familjehem har ändrats. Kommunerna har undersökt möjlighet till placering i barnets nätverk i alla de fall där

placering i familjehem har bedömts som bästa insatsen. Kommunerna har därefter ansvarat för utredning av nätverksfamiljer som inte bedöms kunna ta andra uppdrag än för det aktuella barnet. Kommunerna har bistått GFO-teamet i övriga kartläggningar och uppdateringar genom att lämna ut sina tidigare gjorda utredningar och lämnat referenser.

Det har också varit GFO-kommunernas ansvar att bedöma om de föreslagna familjehem matchar det aktuella barnets behov i tillräcklig utsträckning samt vilket behov av stöd och utbildning som familjehemmet har i det specifika uppdraget och erbjudit detta. Kommunerna har ansvarat för att familjehemmet fått information (inklusive placeringsinformation och genomförandeplan) om barnets behov och uppdragets karaktär och förutsättningar och upprättat avtal där förutsättningarna för uppdraget framgår med familjehem och jourhem vid placering av barn.

Under 2025 har GFO-kommunerna även ansvarat för att ge stöd till familjehem och jourhem under pågående placering utifrån barnets behov och familjehemmens behov och förutsättningar. Kommunerna har uppmanat familjehem att anmäla sig till och delta vid utbildning, fortbildning, föreläsningar och nätverksträffar. De har påtalat och uppmärksammat behov av mentorsfamilj för nya familjehem samt behov av individuellt stöd.

Kommunerna ansvarade för att informera om GFO-teamet till familjer med intresse för familjehemsuppdrag och har under 2025 har kommunerna till exempel haft information om uppdraget på sina hemsidor och i sina sociala medier samt på TV-skärmar som kommunerna ansvarar för. De har även på andra sätt berättat hur familjer kan göra intresseanmälan och få kontakt med GFO-teamet.

Kommunerna har deltagit i GFO-teamets rekryteringsaktiviteter eller genomfört egna rekryteringsaktiviteter i den mån de bedömt att de har resurser (tid, kompetens och ekonomi). Timrå kommun deltog vid Mid Nordic cup under två dagar och Örnsköldsviks kommun var behjälpliga med att ta material till psykeveckan.

Vid avslutad placering har kommunerna ansvarat för att påtala att avslutssamtal ska genomföras med familjehem och representant från GFO-teamet.

Inför 2025 ansvarade kommunerna för att lämna uppgifter om kommande års behov av familjehem inför planering av nästa års rekrytering. Det visade sig svårt för kommunerna att ge en tydlig prognos. Istället har vi utgått från de remisser som inkom under 2024 och tidigare år, vilket har varit cirka 100 remisser. Kommunerna hade också ansvar för att lämna förslag på evenemang och tillfällen där rekrytering kan ske i den egna kommunen. Det resulterade i deltagande vid MidNordic cup efter förslag från Timrå och vid isgalan och psykeveckan efter förslag från Örnsköldsvik.

Arbetet med familjehem har dokumenterats i kommunen och dokumentationen har använts för uppföljning och verksamhetsutveckling och lärande. Kommunerna har till exempel genomfört *Skatta läget* och rapportering i NUSO utifrån SKR:s material. Kommunerna har också ansvarat för att statistik och information om samarbetet har fått spridning i den egna kommunen och att förslag på utveckling av samarbetet har förts vidare till styrgrupp och enhetschefsgrupp.

Årets avvikelser

I samarbetet strävar vi efter att ständigt utvecklas och ta till vara på det gemensamma lärandet. I GFO samarbetet har vi därför kommit överens om att när något inte går som det var tänkt så ska detta rapporteras som avvikelse. Vi har tagit upp avvikelserna i enhetschefsgruppen och de har rapporterats till styrgruppen i tertialrapporterna. Det finns en rutin för hantering av avvikelser och en rutin för hantering av klagomål och synpunkter samt orosanmälan som rör familjehem. Avvikelser är en del av det lagstadgade kvalitetsarbetet för verksamheter inom socialtjänstens område. Nedan följer en kort summering av årets avvikelser.

Totalt upprättades 29 avvikelser under året 2025. En avvikelse kan röra fler parter och nedan redovisas där avvikelse skett, den som drabbats av eller uppmärksammat avvikelse.

Berörda av avvikelser:

- GFO-teamet inkl. jourhem: 11 st
- Kramfors: 3
- Härnösand: 1
- Örnsköldsvik: 3
- Ånge: 3
- Sollefteå: 7
- Timrå: 2
- Familjehem: 5 st
- Allmän påminnelse om rutin (till alla): 4
- Extern tjänst: 2 st

Orsak till avvikelse (en avvikelse kan innehålla flera orsaker):

- Ej följt rutin: 13
- Brister i bemötande, tillgänglighet, kontakt eller återkoppling till familjehem: 4
- Brister i kommunikation mellan Kommun & GFO-teamet: 10
- Brister i information till familjehem/ jourhem: 4
- Brister i handläggning/arbetssätt: 7
- Brister i dokumentation/dokumentationssystem: 5
- Brister i hantering av klagomål eller avvikelser: 2
- Jourhem följer inte avtal: 3
- Övriga brister i jourhem/ familjehem: 5
- Negativ publicitet/ varumärkesskador: 1
- Brister hos leverantör av tjänst: 2
- Tillgänglighetstelefonen går ej att nå: 1

Vidtagna åtgärder utifrån avvikelser:

Samtliga avvikelser har diskuterats i ledningsgrupp och gått igenom med GFO-teamet. Avvikelserna finns med i minnesanteckningar från enhetschefernas möte som finns tillgängliga i Project Companion och kan läsas av alla inom samarbetet. Enhetschefer ansvarar för att informera sina medarbetare om avvikelser och åtgärder i syfte att skapa ett gemensamt lärande och undvika att händelser upprepas.

Utöver det har dessa åtgärder vidtagits:

- Samtal om, påminnelse om eller tydliggörande av arbetssätt: 9
- Påminnelse om rutin: 11
- Upprätta/ se över rutin i kommun: 1
- Upprätta/ se över rutin i GFO-teamet: 9
- Dokumenterat information: 3
- Upprätta/ se över gemensam rutin: 1
- Samtal med jourfamilj/familjehem: 9
- Avslutat jourhem/ familjehem: 2
- Kommun utreder enligt Sol: 4
- Meddelat familjehem att de ej kan delta i utbildning: 1
- Ändrat information på hemsida, styrt om länkar för intresseanmälan till GFO sida med kontaktuppgifter: 1
- Ändrat statistikuppgift: 1
- Fortsatt utredning/ klargörande av händelse: 4

Budget

Intäkter för 2025 utgjordes av den avgift kommunerna betalar enligt avtal. Kostnaderna för respektive kommun fördelas utifrån en fördelningsnyckel som anges i avtalet. Kommunförbundet fakturerar kommunerna för de faktiska kostnaderna som GFO-teamet har för verksamheten. 2025 utgjordes GFO-teamet av en personalstyrka på 6,8 heltidstjänster. Fördelat på 7 personer: Enhetschef 100%, Kommunikatör 80% samt fem Familjehemssamordnare 100%.

Kommun	Budget/fördelning 2025
Änge	421 974 kr
Härnösand	1 571 429 kr
Kramfors	1 419 107 kr
Sollefteå	1 144 470 kr
Örnsköldsvik	3 115 728 kr
Timrå	1 286 007 kr

Kostnadspost	Budget 2025	Utfall 2025
Personal	5 299 329 kr	5 442 413 kr
Jourhem, mentorer	1 704 000 kr	1 437 955 kr
OH (lokal, utrustning, möbler, revision, admin, städ, underhåll, förbrukningsmaterial mm)	729 313 kr	684 833 kr
Övrigt (resor, utbildning, kommunikation och rekrytering)	1 226 069 kr	659 797 kr
Summa:	8 958 711 kr	8 224 998 kr

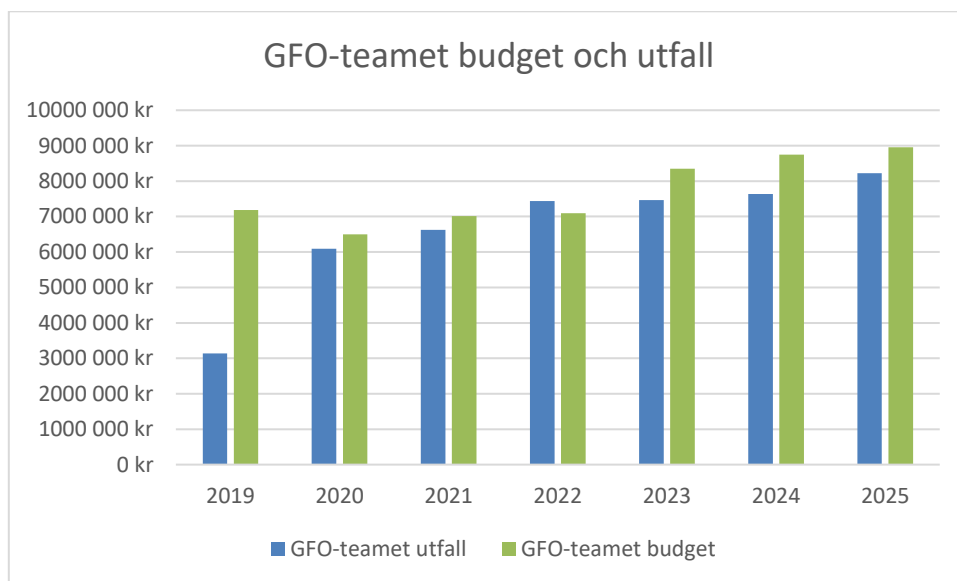
Omvärldsbevakning gällande kostnader

Under året deltog representant för GFO i nationell workshop som Socialstyrelsen ordnade för att få stöd i sin analys av kostnadsökningar inom familjehemsvården. Socialstyrelsen publicerade i november 2025 en rapport över kostnaderna för placering av barn och unga. I rapporten redovisas att kommunernas kostnader för placeringar av barn och unga har ökat med nära tre miljarder kronor mellan år 2018 och 2023. Det motsvarar en procentuell

ökning på ungefär 16 procent. Kostnaderna har ökat i större utsträckning inom familjehemsvården (nära 23 procent) jämfört med institutionsvården (9 procent).

Bilden nedan visar kortfattat vad Socialstyrelsen anser kan ha påverkat de ökade kostnaderna. Grön bock innebär att det finns ett säkerställt samband mellan förklaringsfaktorn och kostnaderna samt att resultaten är stabila oavsett vilken modell socialstyrelsen tittar på. Ett rött kryss innebär att det inte går att säkerställa ett samband mellan förklaringsfaktorn och kommunernas kostnader. En gul bock innebär antingen att det finns ett säkerställt samband men att sambandet inte är så starkt, alternativt att det i vissa modeller framträder ett tydligt samband medan det inte gör det i andra modeller.

Figur 1 Budget och kostnader för GFO-teamet

Figur 1 visar kostnaderna (utfall) och budget för GFO-teamet åren 2019 till 2025. Under första året var teamet inte fullt bemannat och verksamheten var under uppstart, därav har kostnaderna ökat 138 procent året 2023 jämfört med 2019. Budgeten för teamet har ökat med 16 procent 2023 jämfört med 2019 och med 34 procent 2025 jämfört med 2020. I dessa redovisade siffror har hänsyn inte tagits till inflation, vilket Socialstyrelsen har gjort.

Att kommunerna i GFO-samarbetet inte har fått minskade kostnad till följd av samarbetet kan kanske förklaras med att kostnaderna för familjehemsvård har ökat sett till landets genomsnittskostnader. GFO-samarbetets och kommunernas kostnader behöver analyseras närmare för att ta reda på hur ekonomin förhåller sig till landets snitt. KFVN/GFO-teamet kommer göra en sådan analys under 2026.

Verksamhet 2025

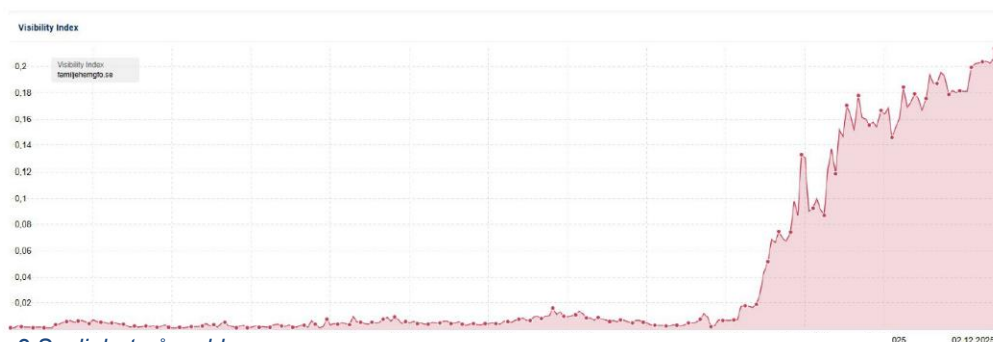
Effektmål 1- Tillräckligt antal familjehem anpassade efter barnens behov

GFO-teamet bedriver ett strategiskt, sammanhållet och välfungerande arbete inom marknadsföring och rekrytering av familjehem. I samarbetet strävar vi efter att barns behov, lämplig insats och familjehemmens kompetens och förutsättningar är kartlagda/utredda så att matchningsprocessen blir effektiv. Familjehemmen erbjuds utbildning och stöd inför och under pågående placering utifrån de behov det placerade barnet har samt familjehemmens behov. Vid avslutad placering följs placering upp och när det är lämpligt erbjuds familjehem möjlighet att ta nya uppdrag. Vi utreder och bedömer alltid möjligheten till placering i barnets nätverk när ett barn har behov av placering i familjehem. Kommunerna i samarbetet har under året haft möjlighet att placera barn i jourhem.

Aktiviteter genomförda av GFO-teamet:

- Planering och genomförande av aktiviteter för rekrytering, marknadsföring och varumärke. Teamet har administrerat samarbetets hemsida och genom hemsidan, månadsbrev, nyhetsbrev och sociala medier har teamet informerat om familjehemsvården och aktiviteter som planeras.
- Under året har vi arbetat aktivt med annonser via Google och utvecklat hemsidan i syfte att styra de som är intresserade av uppdraget som familjehem till vår hemsida.

Synlighetsgraf

Figur 2 Synlighet på webben

Vi har följt upp sökord och människors beteende på Google för att utveckla hemsidan så att de som sökt information om familjehemsuppdraget har hittat till vår hemsida. Detta arbete har gett resultat och sedan juli 2024 har vi ökat vår synlighet markant.

- Säkerställt att samarbetets sociala medier (Instagram, Facebook och Youtube) är levande och levererar aktuell information som bygger på fakta och kunskap samt att kommunikationen följer kommunikationsstrategin. Inlägg, reels, annonser och händelser har visats mer än 1 559 300 gånger via Facebook och Instagram. Merparten av visningarna är i Västernorrland, för personer mellan 20-65 år och för icke-följare.
- Skapat och uppdaterat material (tryck och digitalt) att använda vid information om familjehemsuppdraget och vid rekryteringsaktiviteter. Vi har under året tagit fram ett nytt välkomstpaket med information som vänder sig till jourhem. Vi har tagit fram en mapp med kommunerna och samarbetets logotyper som kommunerna kan använda för att samla material som familjehem får i samband med att de tar emot en placering. Teamet har tagit fram material för marknadsföring och för att kunna visa uppskattning till de familjehem som hjälper oss och är ambassadörer för familjehemsuppdraget.
- Vi har arbetat effektivt med inkomna intresseanmälningar från familjer som vill ta uppdrag som familjehem. Vi har under året tagit emot minst 96 intresseanmälningar. Varje månad under året har vi ordnat digitala informationsmöten för intresserade. Dessa kallar vi *Så funkar det* och de följer ett koncept som GFO-teamet själva utvecklat och använt under flera år.
- Har haft huvudansvar för kartläggning och uppdatering av familjehem. Under 2025 har 25 kartläggningar och uppdateringar genomförts.

- GFO-teamet har tagit emot 119 remisser från kommunerna under året och lämnat förslag på familjehem utifrån barnets behov i merparten av dessa, 41 remisser har matchas mot ett familjehem, 19 har kommunen matchat själva i till exempel nätverksfamiljer. 15 remisser har GFO-teamet lämnat tillbaka till kommunerna för att det inte gått att hitta familjehem som tackar ja och som kommunen har bedömt som tillräckligt bra. Flertalet av de återlämnade remisserna är remisser som avser barn med komplex problematik eller behov och där det ofta finns behov av annan vårdform än familjehem.
- Har ansvarat för att avslutssamtal genomförts med familjehem efter att kommunerna meddelat att en placering har avslutats. 31 avslutsamtal har genomförts under 2025. Teamet har dokumenterat samtliga avslutsamtal och uppdaterat dokumentationen om familjen. I avslutsamtalen framgår att merparten av familjehemmen kan tänka sig att fortsätta ta uppdrag, endast 6 familjer uppger att de inte vill fortsätta ta uppdrag. Sollefteå och Kramfors har genomfört flest avslutsamtal, 12 respektive 12 avslutsamtal.
- Under året har 63 rekryteringsaktiviteter genomförts. Rekrytering har skett via inlägg, händelser, annonser i sociala medier, annonser via Google, annons i programblad, annonser i tidningar för nyinflyttade, annonser på tv-skärmar, flygblad vid event och deltagande vid Mid Nordic cup under tre dagar.

Jourhem

GFO-teamet har rekryterat, kartlagt, utbildat, kontrakterat och gett stöd till jourhem. Under 2025 har sex familjer haft avtal att vara jourhem. Som mest har samarbetet haft 4 jourhem med totalt 8 platser. Under totalt 68 dygn under året fanns inga lediga platser i jourhem. Under 2025 avslutades 3 jourhem sitt uppdrag och 2 nya jourhem rekryterades.

När det har varit fullt i jourhemmen har kommunerna meddelats detta via e-post och det har då funnits så kallade akutfamiljer som kan ta uppdrag för en kortare tid med kort varsel. Akutfamiljerna kan till motsatt till jourhemmen tacka nej till att ta emot barn.

Jourhemsuppdraget är ett utmanande uppdrag som innebär att minst en vuxen finns tillgänglig för placerade barn. Kommunerna kan ringa och meddela att de kommer med barn med bara någon timmes varsel, dygnet runt. Jourhem i GFO har 2 platser vardera samt möjlighet att också ta emot ett syskon till de barn som placeras på plats ett och två. De barn som placeras i jourhem går inte alltid i skola eller förskola och det blir på så sett jourhemmets uppgift att ge barnen meningsfull sysselsättning alla vakna timmar.

Jourhemmen har möjlighet att vara ledig totalt 4 eller 5 veckor per år och detta samordnas och planeras i förväg. Jourhemmen har en särskild beredskap och erfarenhet av att ta emot barn i kris och att få barnen att känna sig välkomna. Jourhemmen tar emot barn mellan 0-18 år. Jourhemmen får en ersättning i form av arvode, oavsett om det är barn på plats eller inte. När barn är placerade får jourhemmen också omkostnadsersättning utifrån SKR:s rekommendationer. Jourhem inom GFO-samarbetet erbjuds nätverksträffar där de kan dela erfarenheter och få handledning i jourhemsuppdraget. Stöd till jourhem ges också av den kommun som har placerat barn i jourhemmet. Inom GFO-samarbetet finns en överenskommelse om att de barn som

placeras i jourhem ska prioriteras i remissarbetet för att undvika att barn blir kvar under längre tid i jourhemmet. Under 2025 var 36 barn placerade i någon av jourhemmen. De var placerade från 5 dygn upp till 119 dygn.

Omvärldsbevakning rekrytering

Under året har representant för GFO deltagit vid rundabordsamtal vid socialdepartementet tillsammans med andra liknande kommunala samarbeten som finns runt om i Sverige. Vi har också träffat nätverket för rekryteringssamarbeten och andra som planerar att starta samarbeten. Vi deltog vid Socialstyrelsens workshop om ökade kostnader i barn- och ungavården.

Bilden är enhetlig i landet kring bristen på familjehem och att det finns saker som på nationell nivå behöver tydliggöras inom området familjehemsvård. Socialdepartementet förordar samarbeten som liknar GFO och föreslår ett nationellt register för familjehem. Det framkommer i samtalen att det förekommer bristfälliga beslutsunderlag och att familjer som inte är lämpliga föreslås till kommuner av aktörer som inte förstår vikten av välgjorda utredningar av familjehem. Kommuner efterfrågar mer stöd kring vad en utredning ska innehålla för att kvaliteten ska bli mer lika över landet och oavsett aktör. På nationell nivå lyfts också att stödet och förutsättningarna för familjehem behöver förbättras. Den nationella samordnaren Thomas Ardenfors har avslutat sitt uppdrag och lämnat en summarisk redovisning av sina förslag. Under 2026 kommer GFO titta på förslaget och se hur det kan användas som stöd i utvecklandet av familjehemsvården.

Det finns idag inget enkelt sätt att nå ut till allmänheten och få in intresseanmälningar från allmänheten. Det pågår kampanjer på lokal, regional och nationell nivå. Det man sammantaget kan se är att tillgängliga resurser behöver användas klokt. Enligt en studie kan det finnas mellan 1-10% av befolkningen mellan 25-65 år som kan tänka sig att någon gång, nu eller i framtiden, ta uppdrag som familjehem. Av de intresserade faller mellan 65-90 procent bort, antingen för att de bedöms sakna förutsättningar eller själva väljer att avstå från att gå vidare när de förstår vad uppdraget skulle innebära för dem. De kvarvarande personerna behöver leva i en familj där alla medlemmar vill bli familjehem och där man är överens om målgrupp och annat som har betydelse i matchning. Detta gör att vi behöver jobba mycket för att behålla de få familjehem som finns. Familjehem är ingen oändlig resurs som kan hanteras slarvigt, det liknades vid rundabordsamtalet vid att vaska guld, det är få familjer som passar för uppdraget. För att bli ett bra familjehem krävs information, utbildning, regelbunden handledning och möjlighet till utbyte med andra.

Även biologiska föräldrar och de placerade barnens behöver få stöd utifrån sina behov för att en placering ska bli hållbar och leda till goda resultat. Placering i familjehem är inte den enda insatsen för de här barnen. För att behålla familjehem krävs ett team-arbete mellan en rad olika personer och aktörer och därför behövs samarbeten i familjehemsvården.

Som en del av omvärldsbevakningen hade vi också dialog med Vetlanda som omnämns som en kommun som har god tillgång på familjehem. Vi fick veta att de under två år har arbetet kommunövergripande i ett projekt med målet att Vetlanda ska vara den bästa platsen för barn. De säger att familjehemmen är deras bästa ambassadörer och därför

jobbar man aktivt med att ge stöd och att fånga upp missnöje, särskilt vid sammanbrott är det viktigt att inte glömma bort familjehemmen. De kan ge stöd till familjehemmen via familjehemssekreterare och i särskilda situationer händer det att familjehemssekreterare åker ut till familjehem så ofta som två gånger i veckan. Familjehemssekreterarna har vidareutbildning. Socialtjänsten i Vetlanda har jobbat med förebyggande och tidiga insatser och att det är ett kommungemensamt arbete att stötta barn. Vetlanda är traditionellt en kommun med stort samhällsengagemang med frikyrkor, frivilligorganisationer och idrottsföreningar vilket kanske bidrar till engagemang i uppdrag som familjehem. De har cirka 27500 invånare i kommunen och i Boverkets segregationsbarometer ligger de på index 27 (Västernorrland ligger på 30) på en skala till 100 där en högre siffra indikerar högre grad av ojämlikhet. Under 2022 och 2023 hade Vetlanda lägre antal barn under 20 år som varit placerade under året och lägre kostnad per invånare än alla kommuner i GFO-samarbetet utom Ånge. Vetlanda har högre kostnad för skola och barnomsorg än GFO-kommunerna. Vetlanda har lägre nettokostnad för individ- och familjeomsorg än hälften av GFO kommunerna.

Sammantaget ger omvärldsbevakningen signaler om att vi behöver fortsätta med att utveckla stödet till familjehemmen. Ge tidiga insatser för att förebygga placering och att ansvaret för att barn ska ha det bra inte enbart kan ligga på socialtjänsten. Stödet till familjehemmen var också temat på Utvecklingsdagen och kommer vara fokus under 2026. Vi har tillsammans enats om en lägstanivå på stödet till familjehem i samarbetet vilket är en bra start.

Effektmål 2- Familjehemmen känner sig trygga i sitt uppdrag

-de har kompetens och stöd som är anpassat efter det/de barn som är placerade hos dem

GFO- samarbetet har under året arbetat för att familjehemmen ska få gå grundutbildning *Ett hem att växa i*. Detta bör ske i nära anslutning till att barn placeras hos dem, gärna före placering. Familjehemmen i samarbetet har fått stöd inför och under pågående placering, de har erbjudits fortbildning, föreläsning och nätverksträffar. Nya familjehem har erbjudits mentorsfamilj och de som haft behov av mentorsfamilj har också fått det.

Under 2025 har GFO-teamet:

- Planerat, bjudit in, genomfört och följt upp utbildning, fortbildning, nätverksträffar.
- Ansvarat för att rekrytera och arvoda mentorsfamiljer och erbjuda nya familjehem mentorsfamilj.
- Ansvarat för individuellt stöd till familjehemmen i särskilda fall.
- Rekryterat, kontrakterat, arvoderat och gett stöd till jourhem.

GFO-teamet har fått två muntliga förfrågningar om individuellt stöd under året. En gällde stöd i form av medling mellan biologiska föräldrar och familjehem. Förfrågan avvisades då stöd till biologiska föräldrar inte ingår i GFO-teamets uppdrag. Den andra förfrågan gick inte kommunen vidare med.

Utbildning och stöd till familjehem

Utöver det löpande stödet som familjehem får från kommunerna när de tar emot placerade barn så får familjehemmen stöd via GFO-teamet. Under 2025 anordnades:

- 2 omgångar av grundutbildningen *Ett hem att växa i*, 28 deltagare
- 1 omgång av grundutbildningen *Ett hem att växa i* för nätverkshem, 9 deltagare
- 1 omgångar av Fortbildning *Umgänge i tredelat föräldraskap*, 12 deltagare
- 1 omgång av fortbildning *Connect*, 7 deltagare
- Mentor. 4 mentorsfamiljer har stöttat 10 nya familjehem.
- 8 nätverksträffar för mentorsfamiljer.
- 8 träffar för jourhem.
- 4 grillträffar med familjehem + barn
- 3 kafé-kvällar för familjehem, 58 deltagare
- 1 inspirationsföreläsning om att möta barn med svårigheter, Håkan Ernklev, 49 anmällda deltagare.

Effektmål 3- Minskat antal planerade avbrott i familjehemsvården som orsakas av bristande förutsättningar för familjehemmen att genomföra sina uppdrag

Enligt GFO-samarbetets avtal ska antalet planerade avbrott som orsakas av bristande förutsättningar för familjehemmen minskas. Detta är ett komplext mål att uppnå då flera olika faktorer samverkar för att motverka avbrott. Till exempel behöver barnets behov vara utrett och dokumenterat och matchas mot rätt insats. Familjehemmets förutsättningar och behov av stöd och utbildning behöver vara kartlagt. Barn, biologiska föräldrar och familjehem behöver få rätt information och stöd. Familjehemmen behöver i övrigt få rätt utbildning, fortbildning och andra förutsättningar för att utföra uppdraget.

De avbrott i familjehemsvården som GFO teamet fick kännedom om under året var 32 stycken.

GFO-teamet har under 2025:

- Gett allmän information om uppdrag vid *Så funkar det* till intresserade av familjehemsuppdrag. Informationsträffarna erbjöds vid 8 tillfällen under 2025 och 13 informationsmöten med enskilda familjehem genomfördes.
- Ansvarat för att tillhandahålla information om uppdraget i trycksaker, på hemsida och i sociala medier i text, bild och ljud för att skapa en bred bild av vad som krävs och förväntas i uppdraget.
- Gett information om vad uppdrag som familjehem innebär när en familj inkommit med intresseanmälan.
- Inom ramen för kartläggning och uppdatering begärt in registerutdrag från samtliga familjehem som genomgått processen. Registerutdrag inhämtas från socialtjänsten, Försäkringskassan, Kronofogdemyndigheten, Transportstyrelsen och polisens belastningsregister.
- Genomfört första bedömning utifrån Brafam formulär/intervju med alla familjer som lämnat intresse att bli familjehem och som uppfyller grundkraven. GFO-

teamet har tagit fram en lista med de grundkriterier som familjer behöver uppfylla för att familjen ska gå vidare i processen. Grundkriterierna bedöms utifrån helheten och vid svårare bedömningar tas ärendet upp till diskussion vid teamsträff för att skapa enhetliga och kunskapsbaserade bedömningar.

- Genomfört kartläggning och uppdatering. Kartläggning har genomförts för de familjer som inte tidigare haft uppdrag som familjehem eller i de fall där familjen inte kan inkomma med en tidigare genomförd familjehemsutredning. Uppdatering har genomförts för de familjehem som tidigare haft uppdrag som familjehem och har en familjehemsutredning. Kartläggningarna har innefattat hembesök, intervjuer enskilt och parvis, inhämtande av referens från två personer per familjehemsförälder. Samtal genomförs också med barn som bor i familjen, hemmaboende barn över 18 år får lämna registerutdrag. Personer som inte sammanbor med den som ska bli familjehem men som på regelbunden basis vistas i familjen (särbo) omfattas också av kartläggning och uppdatering. I samtal under kartläggning och uppdatering har varje familjs förutsättningar, erfarenheter, inställning och förväntningar diskuterats och problematiserats.
- Det har genomförts analys och bedömning för de familjer som kartlagts och uppdaterats. I det skriftliga materialet som kommunerna får ta del av inför placering har det redovisats de rekommendationer som finns utifrån familjens förutsättningar, önsknings och lämplighet för att ta uppdrag som familjehem.
- Erbjudit utbildning, fortbildning och stöd till familjehem enligt verksamhetsplanen för GFO-samarbetet.
- Gett den första informationen om barn och specifika uppdrag till familjehem efter att kommunerna uppgett att de är intresserade av den specifika familjen. Vi har låtit familjehemmet avgöra om de är intresserade att veta mer och därefter förmedlat familjehemmets kontaktuppgifter till placerande kommun för fortsatt dialog.

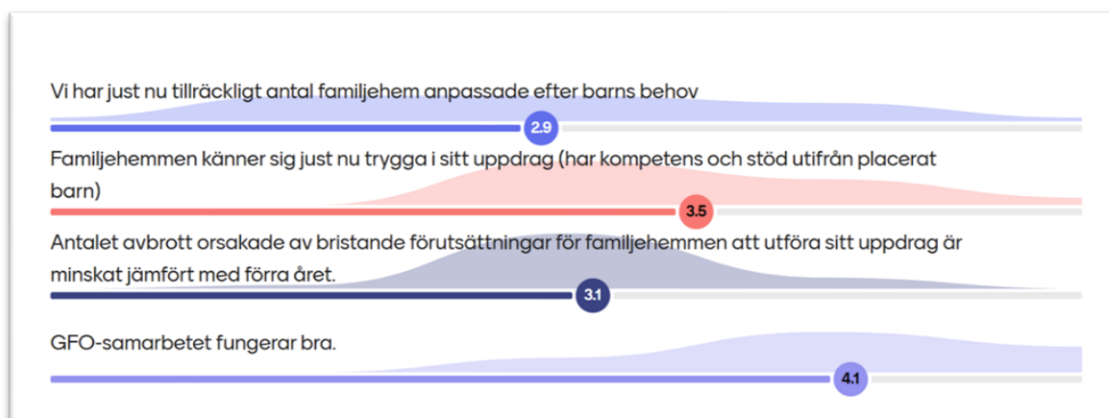
Samarbetsmål enligt riktlinjer och verksamhetsplan -Verka för att verksamheten följs upp och utvecklas

Som en del av det systematiska kvalitetsarbetet har GFO-teamets och kommunernas arbete dokumenterats löpande under året i respektive verksamhetssystem, i Project Companion och via Insurvey. Utifrån beskrivningen i verksamhetsplanen för 2025 har tre tertiärrapporter skapats under året. Dessa har skickats till styrgruppen och finns också i Project Companion i enhetschefernas mapp. Statistik om familjehemsvården inom samarbetet sammanställdes i början av året avseende avslutssamtal och remisser. Kommunerna fick blankett för årsstatistik som omfattar kostnader och antalet placerade barn utskickade och svarade med aktuella siffror för föregående år under första halvåret 2025. Denna statistik har skickats till kommunerna för att kunna användas för att följa upp, analysera och utveckla verksamheterna.

Under 2025 har GFO-teamet:

- Dokumenterat det arbete som genomförts med remisser, jourhem, utbildningar, fortbildningar, föreläsningar, nätverksträffar, rekryteringsaktiviteter och avslutssamtal som genomförts.

- Sammanställt insamlad statistik och svarat på kommunernas frågor om verksamheten. Uppföljning har genomförts utifrån verksamhetsplan 2025.
- Statistik och analyser av data har sammanställts och skickats till styrgrupp och enhetschefer i form av tertialrapporter och sammanställningar för svar på frågor och förslag. Dokument har lagts tillgängliga i Project Companion.
- Förslag angående verksamhetsutveckling har presenterats för styrgruppen i tertialrapport. Förslag har även lämnats till socialchefer och enhetschefer.

Figur 3-Skattningsresultat från utvecklingsdagen 2025

Vid årets utvecklingsdag fick deltagarna skatta sin upplevelse av samarbetet utifrån 4 påståenden på en skala från 1-5. De sammanlagda svaren fördelar sig enligt figur 3 ovan. De tre första påståendena fanns med vid utvecklingsdagen 2024 och skattningen är högre 2025. Det sista påståendet fanns med första gången 2025 och skattades i snitt till 4,1 av fem möjliga.

Verksamhetsberättelsen är upprättad i samråd med styrgruppen.

Louise Zetterlund
Enhetschef GFO-teamet